

Om avgörandet

Domstol: Migrationsöverdomstolen

Målnummer: UM 4202-24

Referatnummer: MIG 2025:2

Avgörandedatum: 2025-02-21

Rättsområde

Migrationsmål

Lagrum

- 10 kap. 1 § utlänningslagen 2005:716
- Artikel 2, 3.1 och 8.3 i direktiv 2013/33/EU om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd

Hänvisade rättsfall

- [MIG 2020:2](#)
- [MIG 2021:20](#)

MIG 2025:2

Vid prövning av om en utlänning ska tas i förvar har mottagandedirektivet bedömts inte vara tillämpligt när utlänningen inte beviljats ny prövning av frågan om uppehållstillstånd.

Referat

GS ansökte i juni 2019 om asyl. Migrationsverket avslag hennes ansökan och beslutade att utvisa henne. Beslutet fick laga kraft den 24 maj 2021.

I november 2023 anmälde GS verkställighetshinder. Migrationsverket beslutade den 23 januari 2024 bl.a. att inte ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning med stöd av 12 kap. 19 § utlänningslagen (2005:716). GS överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen, och yrkade att utvisningsbeslutet skulle inhiberas.

Den 22 februari 2024 beslutade Migrationsverket att ta GS i förvar med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 3 och tredje stycket utlänningslagen (så kallat verkställighetsförvar).

Den 6 mars 2024 avslag Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen, yrkandet om inhibition av utvisningsbeslutet.

GS överklagade Migrationsverkets beslut om förvar till Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen. Migrationsdomstolen (2024-03-28, ordförande Tell Rosenkvist) upphävde i den nu överklagade domen Migrationsverkets beslut med bl.a. följande motivering.

Vid tidpunkten för förvarsbeslutet hade GS överklagat beslutet att inte bevilja henne ny prövning. Frågan om ny prövning hade inte avgjorts tidigare. Hon hade därför rätt att stanna kvar i landet till dess att migrationsdomstolen i enlighet med 12 kap. 19 a § tredje stycket utlänningslagen prövat frågan om inhibition. Det hade migrationsdomstolen vid tidpunkten för förvarsbeslutet ännu inte gjort. GS var därmed vid den tidpunkten att betrakta som en sökande som hade rätt att uppehålla sig på svenskt territorium. GS omfattades i den situationen av mottagandedirektivet (direktiv 2013/33/EU om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd). För att en utlänning som omfattas av mottagandedirektivet ska kunna tas i förvar måste förutsättningarna i artikel 8.3 i samma direktiv vara uppfyllda (MIG 2021:20). Det har inte kommit fram att någon grund i den artikeln är tillämplig. Det har därmed inte funnits grund för förvar enligt mottagandedirektivet. Beslutet om förvar ska därför upphävas och GS ska omedelbart försättas på fri fot.

Migrationsverket överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle upphäva avgörandet och fastställa Migrationsverkets beslut. Migrationsverket förde fram bl.a. följande.

Det är fråga om ett så kallat verkställighetsförvar enligt 10 kap. 1 § andra stycket 3 och tredje stycket utlänningslagen. Det finns ett utvisningsbeslut som fått laga kraft och som ska verkställas. Migrationsverket har därefter också avslagit GS:s begäran om ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen, varför rättsfallet MIG 2021:20 inte är tillämpligt i detta mål. Den omständigheten att migrationsdomstolen ännu inte hade prövat inhibitionsfrågan eller om ny prövning ska beviljas, medför inte att mottagandedirektivets förvarsregler blir tillämpliga och att förvaret övergår till att bli ett så kallat sannolikhetsförvar enligt 10 kap. 1 § andra stycket 2 utlänningslagen.

Den preliminära prövningen av en efterföljande ansökan enligt artikel 40 i asylprocedurdirektivet (direktiv 2013/32/EU om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd) kan inte likställas med en asylansökan. GS är inte en asylsökande med en ännu inte prövad asylansökan och hon har inte beviljats ny prövning enligt 12 kap. 19 § tredje stycket utlänningslagen. Den omständigheten att utvisningsbeslutet inte får verkställas innan migrationsdomstolen prövat frågan om inhibition medför inte att GS omfattas av mottagandedirektivet. Mottagandedirektivet blir därför inte tillämpligt i detta mål. Huruvida det finns förutsättningar för förvar enligt artikel 8.3 i mottagandedirektivet ska därför inte vara föremål för prövning.

GS ansåg att överklagandet skulle avslås och förde fram bl.a. följande.

Det finns nu ett utvisningsbeslut som fått laga kraft och det är fråga om att verkställa beslutet. Det innebär inte att migrationsdomstolens dom ska ändras. I MIG 2021:20 har Migrationsöverdomstolen bedömt att en person som beviljats ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen omfattades av mottagandedirektivet. För att kunna tas i förvar krävs därför att det finns grund för det enligt mottagandedirektivet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2025-02-21, Reimers, van der Stad, Hjulström, referent), yttrade:

1 Det målet gäller

Frågan i målet är om bestämmelser om förvar i mottagandedirektivet är tillämpliga när en utlänning har överklagat Migrationsverkets beslut att inte ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen och migrationsdomstolen ännu inte prövat om inhibition ska beslutas enligt 12 kap. 19 a § tredje stycket utlänningslagen.

2 Rättslig reglering

2.1 Mottagandedirektivet

Mottagandedirektivet ska enligt artikel 3.1 tillämpas på alla tredjelandsmedborgare och statslösa personer som ansöker om internationellt skydd på en medlemsstats territorium, så länge de får uppehålla sig på territoriet i egenskap av sökande. En sökande får endast tas i förvar i vissa särskilt uppräknade situationer (artikel 8.3).

I artikel 2 b definieras en sökande som en tredjelandsmedborgare eller statslös person som har ansökt om internationellt skydd som inte slutligt har avgjorts.

2.2 Asylprocedurdirektivet

I artikel 2 q i asylprocedurdirektivet definieras en efterföljande ansökan som en ytterligare ansökan om internationellt skydd som lämnas in efter det att ett slutgiltigt beslut har fattats om en tidigare ansökan. Enligt artikel 40.2 ska en efterföljande ansökan om internationellt skydd först bli föremål för en preliminär prövning om nya fakta eller uppgifter har framkommit eller har lagts fram av sökanden vad avser sökandens rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd enligt direktiv 2011/95/EU. Om den preliminära prövningen leder fram till slutsatsen att nya fakta eller uppgifter har framkommit eller lagts fram av sökanden vilka på ett avgörande sätt bidrar till sökandens möjligheter att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd enligt direktiv 2011/95/EU, ska ansökan prövas på nytt enligt kapitel II med grundläggande principer och garantier för prövningen av en ansökan om internationellt skydd (artikel 40.3). Av artikel 40.5 framgår att när en efterföljande ansökan inte prövas vidare ska den nekas prövning.

2.3 Ny prövning enligt utlänningslagen

Om ett beslut om uppehållstillstånd inte kan meddelas enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen, ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning om utlänningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som fått laga kraft åberopar sådana nya omständigheter som

1. kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 1, 2 eller 3 §, och

2. inte kunnat åberopas av utlänningen tidigare, eller utlänningen visar giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare (12 kap. 19 § första stycket utlänningslagen).

Är förutsättningarna enligt första stycket inte uppfyllda, ska Migrationsverket besluta att inte bevilja ny prövning (12 kap. 19 § andra stycket utlänningslagen).

Om utlänningen överklagar ett beslut att inte bevilja ny prövning och frågan om ny prövning inte har avgjorts tidigare, ska den migrationsdomstol som ska pröva överklagandet pröva om inhibition ska beslutas. Beslutet om avvisning eller utvisning får inte verkställas innan denna prövning har gjorts (12 kap. 19 a § tredje stycket utlänningslagen).

2.4 Praxis

En utlänning som har beviljats ny prövning av frågan om uppehållstillstånd enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen och fått avslag på sin ansökan genom ett beslut som inte fått laga kraft omfattas av mottagandedirektivet. För att kunna ta utlänningen i förvar krävs därför att det finns en grund för det i mottagandedirektivet (MIG 2021:20).

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

För att kunna ta en utlänning i förvar krävs stöd i utlänningslagen. De svenska bestämmelserna om förvar utgör alltså grunden för förvarstagandet, men ska tolkas och tillämpas på ett sådant sätt att de är förenliga med EU-rätten (MIG 2020:2). Migrationsverket har till grund för sitt beslut att ta GS i förvar lagt bestämmelsen om så kallat verkställighetsförvar i 10 kap. 1 § andra stycket 3 och tredje stycket utlänningslagen. Frågan är om beslutet är förenligt med mottagandedirektivet och dess begränsningar av möjligheten att ta asylsökande i förvar.

Vid tidpunkten för Migrationsverkets beslut att ta GS i förvar hade hennes ansökan om ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen avslagits av Migrationsverket och migrationsdomstolen hade ännu inte prövat om inhibition skulle beslutas enligt 12 kap. 19 a § tredje stycket utlänningslagen. Migrationsdomstolen bedömde i det nu överklagade avgörandet att GS i den situationen var en sökande som omfattas av mottagandedirektivets bestämmelser om förvar.

Reglerna om efterföljande ansökan i asylprocedurdirektivet motsvaras i svensk rätt av bestämmelsen i 12 kap. 19 § utlänningslagen om ny prövning av frågan om uppehållstillstånd. Migrationsverkets bedömning av om ny prövning ska beviljas motsvaras av den preliminära prövning av en efterföljande ansökan som ska göras enligt artikel 40.2 i samma direktiv.

I rättsfallet MIG 2021:20 hade en utlänning vid tidpunkten för att ta honom i förvar beviljats ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen. Det var därmed frågan om att en ansökan om internationellt skydd skulle prövas på nytt i enlighet med de grundläggande principerna och garantierna i kap. II i asylprocedurdirektivet. Utlänningen bedömdes i den situationen vara en sökande som omfattas av mottagandedirektivet. I det nu aktuella målet resulterade Migrationsverkets bedömning av GS:s ansökan om ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen i att hon inte beviljades en sådan prövning. Vid tidpunkten för Migrationsverkets beslut om förvar var det därför inte frågan om att hennes ansökan skulle prövas på nytt i enlighet med de grundläggande principerna och garantierna i kap. II i asylprocedurdirektivet.

Vad som angetts ovan innebär att GS vid tidpunkten för Migrationsverkets beslut om förvar inte var att betrakta som en sökande enligt mottagandedirektivet. Direktivets bestämmelser om förvar är alltså inte tillämpliga i målet. Den omständigheten att GS:s utvisningsbeslut inte fick verkställas innan migrationsdomstolen tagit ställning till frågan om inhibition leder inte till någon annan bedömning. Det var därför fel av migrationsdomstolen att upphäva beslutet om förvar på den grunden att GS omfattades av mottagandedirektivet och att förutsättningarna för förvar enligt direktivet inte var uppfyllda. Migrationsdomstolens dom i den del som avser förvar ska därför upphävas.

Migrationsdomstolen har inte prövat om det finns förutsättningar enligt utlänningslagen för Migrationsverkets beslut om förvar. Målet ska därför visas åter till domstolen för ny prövning av frågan om förvar.

Migrationsöverdomstolens avgörande

Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom, utom i den del som avser ersättning till det offentliga biträdet, och visar målet åter till migrationsdomstolen för ny prövning.